

RESUM

El procés urbanitzador que configura l'actual litoral mediterrani s'inicia amb el turisme de masses que fomentava la Llei de Centres y Zones de Interès Turístic Nacional de 1962 com una aposta estratègica nacional. 50 anys després de la seva posada en marxa, cal fer una anàlisi retrospectiu dels seus resultats, avaluant en quina mesura s'han acomplert els objectius que es van traçar en els anys 60.

L'evolució del marc econòmic, polític i legal són paràmetres que, sense cap dubte, fan aflorar desviacions sobre les previsions inicials de nombrosos i grans plans urbanístics duts a terme en enclavaments costaners creats des del no res.

El cas de la Manga del Mar Menor a la costa murciana, una destí que rep 250.000 estiuejants sorgit d'un desèrtic cordó dunar en els anys 60, és sens dubte un exemple, poc documentat al temps que molt il·lustratiu, dels resultats que s'han obtingut.

L'estudi de la seva rendibilitat econòmica i social real com a producte turístic davant els impactes territorials i paisatgístics, el problema de la governança en el marc de l'urbanisme o la capacitat de la propietat privada per desenvolupar per si mateix projectes sostenibles a llarg termini s'aborden amb el detall i l'objectivitat investigadora que permet l'estudi integral d'un cas contrastat per la realitat.

Tots ells seran elements a distribuir a un i altre costat de la balança de cara a avaluar la validesa d'un model de desenvolupament litoral que després de cinc dècades podem ja començar a enjudiciar amb suficient perspectiva investigadora.

***Paraules clau:** urbanisme litoral mediterrani, La Manga, anàlisi urbanístic retrospectiu, producte turístic de masses, urbanisme Mar Menor, Llei de Centres de 1962.*